

এডিটোৱিয়েল ডেস্কৰ পৰা

আই এল পি এসকী গাইদলাইন

চংনবা যাদবা উক্ৰোং অহোবগুনা গাইদলাইন ওইহুইংদে

শালবা চহী কয়গী মমাঙদগী হোনা মণিপুৰী মীয়ামা গ্ৰেট অসিগী য়েলহৌমীশিং কল্পবা গুনা ইয়ৰ লাইন পাৰ্টিট সিষ্টেমগুনা লো অমা শেশু হায়দনা অকনবা দিমাড তৌদনা লাক্ৰিবা। দিমাড অসি মণিপুৰীশিংনা ফুঙগনি হায়বগী খাজবা শুংলৈ লৈমমদবদু সিটিকেশ্বিপ এমেন্দমেট বিল (সি এ বি)না নোৰ্থ ইষ্টকী মীয়ামা পীৰাক্ৰবা হেথৈ অদুগী য়েলগা সেল্গে গৰ্ভগমেটনা খঙয়া য়াথোকপদগী মণিপুৰী মীয়াম পুন্মক উক্ৰপনা খম থেঙনি। আই এল পি না কোনশিল্লমদবা নাগালেন্দগী দিমাপুৰসু হৌজিক্তি কোনশিল্লম। মণিপুৰসু পীৰাক্ৰব পীৰা ঐথোয়গী য়েলহৌমীশিং কল্পবা গুনা অনোবা শব্দল অমা লৈরে হায়না লৌবা য়াৰে। শব্দল অসি লৈবাক অসিগী পাৰ্টিয়ামেটতা লো অমা ওইনা শেখীৰগা কসটিট্ৰান্সনদা হায়ীৰুগদি অমুক্ৰা হোম। মণিপুৰ মীয়ামগী লাইবক ফবা হায়বদু ওইহুইংদে। হৌজিক্তি এগজিক্ৰুটিভ ওৰ্ডৰ অমনা বেঙ্গেল ইষ্টাৰ্ণ ট্ৰিবিউটৰি ১৮৭৩ (ৱিল্ডলেসন ৫ ওফ ১৮৭৩) এন্ড্ৰেটদে তৌরে। এগজিক্ৰুটিভ ওৰ্ডৰ অমনা চংনহাবিবা আই এল পি ওইবা মৱ্ৰা মতম অমনা হেজ্জা অমুক্ৰ সেন্টৰী এগজিক্ৰুটিভ ওৰ্ডৰ অমনা অমুক্ৰ লৌখোকথিবা য়াবগী মীপায়বা লৈতবদি নতে। অমুক্ ওইহুইংদে সেন্টৰী যৌজালগী মীংথেং অমসুঃ মণিপুৰ মীয়ামগী পুৰ্ণিক্ৰী ইছলশিং খঙনিৰগা মণিপুৰ লৈজৰু কমা হোংনদনা পীৰাক্ৰবিবা খুদো অসিনা মৱম ওইহুইংদে মীয়ামা হৱাও মথোই কাদনা মতম নত্তৰদা থাবল ফাওবা চৌদুনা নুংইবা ফোঙদোক্ৰিবিবনি। লৈবাক অসিদা সি এ এ য়ানিৎদে, মসিনা লৈবাক অসিগী অ'পুনবগী শক্তমদা শব্দল খায় হায়না ইয়াং হৌত্ৰবসু মণিপুৰী মীয়ামদি আই এল পি চংনহল্লকপদগী মনা মনিল অমতা নাইনদনা হৌজিক্তি ফাওবা ইনা চিক্ৰা লৈবা গ্ৰেট ওইহুইং। মণিপুৰ লৈজৰু আই এল পি চংনহল্লবা ৱুল দিসেম্বৰ ৩১ গী নুমিাদাং শেপে হায়দনা পুথোকথি। অদুৰ পুথোকথি গাইদলাইনশিং য়াওবা গেজেট নোটিফিকেশ্বন অদিদি চংনবা পুথী থাৰুদবা, উক্ৰোং অহোবা গেজেট ওইহুইংদে।

মণিপুৰ লৈজৰু হোম দিপাৰ্টমেটনা মমাঙ চহী ২০১৯ গী দিসেম্বৰ ৩১ দা মণিপুৰ ইয়ৰ লাইন পাৰ্টিট গাইদলাইন, ২০১৯ গী মজবা থোকথিবা নোটিফিকেশ্বন অসিগী পেৰা নৱ্বৰ মজ্জা মণিপুৰী ইন্দিজিনস পাৰ্চন নংগ্ৰা মণিপুৰদা পাৰ্টিমেট ৱেলিমেট ওইদৰখিঃ ইয়ৰ লাইন পাৰ্টিট চংনগনি হায়না যাওৱি। অদুৰ কয়গা মীওইবু নংগ্ৰা কয়গা মতমদা মণিপুৰী মীয়ামগী লাইবক ফবা মীওইবু য়েলহৌমী (ইন্দিজিনস পিপল) কৌগদগে হায়বা অমসুঃ মতম চুপ্তগী ওইনা মণিপুৰদা লৈবকশিং (পাৰ্টিমেট ৱেলিমেট) হায়ববিসি কৰিনো, কয়গা চহীদগী লৈবকশিং মীওইবু পাৰ্টিমেট ৱেলিমেট ওই হায়বগদৌৱিবনা হায়বগী মতাদে দিক্ৰিনিন অমতা পীৰমদে। মসিনা মৱম ওইহুইংদে গাইদলাইন অসি য়ালেনে শৱ যাওবা অমগা পায়ক ওইহুইং। মসিনা মৱম ওইহুইংদে কনাবু আই এল পি না কোনশিল্লমগে নংগ্ৰা কোনশিল্লমইদগে হায়বগী মতাদে মীচম মীয়ামদা চাউনা চম্ৰাৰা পোকহনে। মসিগীসু মথজা ইয়ৰ লাইন পাৰ্টিট মখল ৫ পীৰিবা অসিগী মনুংগা য়াওৱিবা ৱিল্ডল পাৰ্টিট কনাদা কনাদা পীগদগে হায়বগী মতাদে পেৰা নৱ্বৰ ১০ গী (বি) দা য়াওৱিবিসি ৱাহাৰু লেহহে। বি দা য়াওৱিবা ৱাহাৰু ৱিল্ডল ইয়ৰ লাইন পাৰ্টিট লৌনবগী এপ্ৰিকেশ্বন থাৰকপদা মণিপুৰদা পাৰ্টিমেট ৱেলিমেট ওইনা লৈব মীওই অমনা হেজ্জা স্পোপসৱ ৱৌগদবনি হায়ৰি। হায়ৰিবা স্পোপসৱ ৱৌগদৌৱিবা মৱওইহুইবা পাৰ্টিমেট ৱেলিমেট কাঙবু অদু দিক্ৰিনিন পীৰমদনা মৱম ওইহুইংদে হৌজিক্তি ময়াঃ অমনসু মহাক মশামক পাৰ্টিমেট ৱেলিমেট ওইবা মীওই হায়জিল্লগা স্পোপসৱ তৌদনা মীওই অমুক্ হেজ্জা আই এল পি পীবা য়াবগী ওইথোকপা লৈরে। মসিগীসু মথজা বেঙ্গেল ইষ্টাৰ্ণ ট্ৰিবিউটৰি ১৮৭৩ চংনহে হায়ৰগা ৱিল্ডলেসন অসিগী পেৰা নৱ্বৰ টুদা য়াওৱিবা মীওইবা লম লেবা য়াবগী ক্ৰোজিং অসি মণিপুৰী হন্দজা থোকথিবা ইয়ৰ লাইন পাৰ্টিটকী গাইদলাইন অসিদা যাওৱে। অহোবা অসিনা মৱম ওইহুইংদে য়েলহৌমীশিং লম আই এল পি না গুৰু শেনগনি হায়না খাজৰুবা পুন্মক অৱেগা তাৰে। মতাঃ অসিদা পঞ্জনিংবা ৱাহাৰু মিজোৰাম গৰ্ভগমেটনা কুমজা ২০১৪ গী ওগুই ২০ দা থোকথিবা আই এল পি গা মৱী লেনবা গেজেটতা ইন্দিজিনস অমসুঃ নন-ইন্দিজিনস পাৰ্চন হায়বদু কনাবু ওইগদগে হায়বা নিবিণা পল্লি। মসিমক গুৱাং নহাজা মণিপুৰগা চংনবা হৌমিগিথিবা নাগালেন্দগী দিমাপুৰদু পল্লি। গ্ৰেটসি অসিগী তোখায় তোখায় মীংথেং য়েলহৌমীশিং অমসুঃ পাৰ্টিমেট ৱেলিমেটকী বেজ ইয়াৰ লেপথোকপা য়াওই। অদুগা কয়গী মণিপুৰীনা য়াওহল্লমদবনো? মসি চুমখোক্ৰিমাথে আই এল পি চংনহাবগী ৱাহাৰু লৈৱেই হায়জিনিং।

‘ইয়ৰ লাইন পাৰ্টিট কৌগেৰা? আউটৰ লাইন পাৰ্টিট কৌগেৰা? য়েলহৌমীদি কন্দবা য়াদে’

আই এল পিদি চংনগনি হায়না সেটৰনা অয়াবা পীবিৰে লাক্ৰিবা কুমজা ২০২০ গী জানুৱাৰি ০১ দগী চংনবা হৌৱগনি হায়বসি য়াল্লমক নুংইবা অমদি ওইহুইং। ঝাইদগী লুৱিবদি কয়গা মওন্দা চংনগদবনো হায়বদুদি মতম-মতমগী, মতাং-মতাংগী ওইনা শেমগদৌৱিবা মাল্লে। তোপ্লা ৱাফম অমনা ইশাগী ইংখোল গুৰুপা গুন্না হোংনবদা মীতাপনা ৱাৰেপ লৌববিসু ঐথোয়গী অশোনবা অমা ওইহুইং হায়ববিসু তাক্ৰি। ঝাইদগী অমুক্ লুগদৌৱিবদি, ইশাগী ৱাৰেপ লৌজগদৌৱিবা মহুংতা মপানগী অখঙ-অইনা মকোকা ওইগদবগী খৌশিল লাক্ৰদৌৱিবসিনি। ঝাইদগী নোক্রিংবা অমসুঃ মপানগী মীওই অয়াবা পীবা ইশাগী ইয়ৰমগী য়েলহৌমী কন্দবা হোংনবদা মপানগী অখঙ-অই অমসুঃ ৱাৰেপকি মখা পোনগদৌৱি অসিসু অমনি। মৱম অদুনা মীয়ামা লমদমসিগী য়েলহৌমীশিংনা খঙজিলহৌগদবদি য়েলহৌমী কনবনি, য়েলহৌ নাং কনবনি। চহী লৈতে- বেজ ইয়াৰ লৈতে য়েলহৌ শক্তম অদুবুনি। মণিপুৰিদি খঙজদে- মণিপুৰগীমতমদি অকনবা চহী-বেজ ইয়াৰ অমদা হেজ্জমক ৱাৰেপ লৌবদা অকায়া লৈতে হায়ববা ফৱে।

ফেদৱেল ট্ৰুচৰ গৰ্ভগমেটসিদা গ্ৰেট-গ্ৰেটকী ওইবা মশা-মশাগী ফীদা ফঙনবগী ৱাৰেপ খৱদি মশানা লৌজবা গুহগী থোনা ময়েক শেংনা লৈতবা মওং খুদিংদা উৰকপা হৌৱি। মসিমক য়াল্লা লাইবক থিবনি হায়না লৌবা তাদবৰা? খুদম ওইনা হায়ৱবদি, কংলৈপাক্ৰুয়া লমদম অমা মশাগী মশক তোপ-তোপ্লা লৈজবা ওইহুইংকপনা তোখায়বা য়েলহৌ মশক কয়গা লৈজদুনা ইন্দিয়া মনুংদা পুনশিনত্ৰবা

য়েমীংথাগীদমক
ড. এন. সি. শান্ত

মতুংদা মশাগী য়েলহৌ মশক কয়গা গাঙুনা থবা হায়ববিসি, হৌজিক ওইহুইবা মোদিজগী লৈজৰু হিন্দু তুগী ৱাখল্লোনগুনা নত্তবৰা হায়না থমজনিংই। মথোয়গী হিন্দু তুগী ৱাখল্লোংনি হায়ৱবদি লমদমসিগী য়েলহৌমী কন্দবা লমদমসিগীসু থাদোকপা য়াৰৱেইদবা ৱাফম ওইহুইৱেইদা?

কংলৈপাক (সনালৈবাক) অসিদা য়েলহৌমী ময়াম অমা লৈ। অদুবু অনৌবা মীৱোল ওইনা লাকপা-লৈশিল্লকপা কয়গা অমসুঃ লৈতবা নতে। মথোয়গিঃ অদু চহী চা খৱগী মমাঙদগী হৌৱগা গুসি ফাওবনা লমদমসিদা খুদাদুনা লৈৱকপা অমদি মতম খৱগী ওইবা মওন্দা লৈদুনা লমদমসিদা লৈৱবা মীওই ওইনা লাক্ৰি।

কংলৈপাক লমদমসিদা কনাবুনা য়েলহৌমীনো-কনাবুনা য়েলহৌমী ওইদবনো হায়ববিসি ময়েক শেংনা লৈখায় তাবা অমদি চঙই। কংলৈপাক লমদমসিদা অশেংবা য়েলহৌমী কয়গী মথজা লেঙনদা য়েলহৌমী শাবা-শাৱকপা য়াৰা কয়গা অমসুঃ লৈৱি। মৱম অদুনা অশেংবা য়েলহৌমীনা কয়গা মওন্দা লেপথোকপা অমদি চঙলি। মসিদা চহী অমা হেজ্জা বেজ ইয়াৰ ওইবা মদুগী মমাঙ নংগ্ৰা মতুংদা হায়না হেজ্জমক লেপথোকপা য়েলহৌমী ওইগদবা মাদে। য়েলহৌমী হায়ববিসি অমনি মসিদি চহীনা হেজ্জমক লেপথোকপা য়াৰা নতে। খুদম ওইনা হায়ৱবদি কংলৈপাক লমদম অসিদা মপান লমগী মীওই কয়গা ১৯৪৭ কী মমাঙদগী লাক্ৰুনা লৈৱকপা য়াওৱি।

হৌজিক লমদমসিগী য়েলহৌমী কন্দবা হোংনবদা মীশি মীনা কয়গা লৈশ্ৰে। অদু চংনগদৌৱিবা আই এল পি অসিগী মশক মওং খঙবা গুমত্ৰি। মদুদি মণিপুৰী কনগদৌৱিবা? নংগ্ৰা য়েলহৌমী কনগদৌৱিৱৰা? হায়ববিসি য়াল্লা চয়েংনবা ওইহুই ফীতম চাট্ৰি।

লৈজৰু ৱাফমনি। মীয়ামগী লৈজৰু লৈবা লমদমসিদা য়াল্লা কনবা মওন্দা লৈজৰু মীয়ামগা হেক-হেক মুৰুবা থোক্ৰিবা লমদমসি দেমোক্রেশ্বিগী অফবা লৈজৰু ৱায়েল ওইদে। মৱমদি মীয়ামা য়াদবা পামদবা লৈজৰু ৱায়েল মীয়ামগী মায়োক্তা ওইবনা দেমোক্রেশ্বিগী লৈজৰু অমতনা খৌশিল ওইদুনা চখা য়াল্লিঙাই ওইদে। অদুবু ইন্দিয়াসিদি গু-তেনবদা লৈজৰু অগায়া খৌশিলগী মায়োক্তা মীয়ামা লৈবা য়াদবদৌনা তৌৱি।

ঐথোয় হৌজিক মণিপুৰী হায়ববিসি কংলৈপাকসিদা মশক লেপথোকপা তাৰি। মৱমদি লৈজৰু পাৰ্টিবিসি চপ চাবা ৱাৰেপ লৈতবা ওইবা মওন্দা থবক পায়খংপা মাল্লি। হায়বদি মণিপুৰী কন্দবা হোংনবগী ৱাফম অমা ওইহুইবনা মণিপুৰীসি য়েলহৌমী হায়বদুগা মাল্লিৱৰা নংগ্ৰা শেননিৱৰা হায়ববিসি ময়েক শেংবগী ৱাফম য়াওবা উদে। তশেংনা হায়ৱবদি, মণিপুৰী কনগদৌৱিৱৰা-য়েলহৌমী কনগদৌৱিৱৰা হায়ববিসি খঙজিত্ৰিবা ঐথোয়দি খনবা গুমজ্জে।

উচ্চ আৰু অৰ্থনৈতিক

ৱাৰিবা চহী ২০১৯ না লোয়খিবগা লোয়ননা অনৌবা চহী ২০২০ না অইংবা নীংথম মতমসিদা ইনা চিক্ৰা লাকপসিদা হৱাও নুংইবগা লোয়ননা লমদমসিদা লৈজৰু সাসন তৌৱিৱিবা শ্ৰী বিৱেননা লুচিংবীৱিবা লৈজৰু অসিদা য়াইফ পাউজেল পীজৰি। লৈজৰু লুচিংবা ওইবিৱিবা খুদিংমক অনা অয়েক য়াওবনা পুসি নুংশিংনা লমদমসিগী প্ৰজাশিংগী সেবা মতম লৈগা নোয়া তৌৱিবা গুনা ওইহুইং। লমদমসিগী প্ৰজা খুদিংবু নুশিংনা লোয়নবিদুনা লৈজৰু তৌৱিবি। অশাওবনা মাঙ থাৱগা, নাপলগা লোয়ননা লৈজৰু শাসন তৌৱিগনু। প্ৰজাশিংগী অশেংবা ৱাকং মতম পুন্মদা তাবিয়ু। মীপু ম খুদিংমত্ৰা লৈজৰু হক ফঙহনবিয়ু।

তমথিৱা নিশা কয়না লাসেই চনশিল্লজুনা তুংগী যুথীৱেল ওইহুইংকন্দা ঐথোয়গী নুশিৱিবা ইচা ইশু কয়গা নোংমা নোংমগী লৈখা তানা মাঙলক্ৰিবা অসি কলহৌনবা লৈজৰু অকনবা আইন শেখীদুনা ঐথোয়গী ইচা ইশুশিংবু কনবনিবা অথুবা মতমদা হোংনবিয়ু। তমথিৱা নিশাশিং অসিবু কাৱৰাৱ তৌৱিবা খুনাইসিবু মৱ কফুনা মুখংনবা হোংনবিৱা তমথিৱা লমদমসিগী য়েৰুবা ওইৱিবা মীওইশিং অসি মীয়াম খঙনা মতুং তাৱকপনা লমদমসিগী মীয়ামা তমথিৱা কনবাৱ অসি অমুক্ হৱা তৌৱকনবা নিশাগা কোয়না হেক ফাৰগা মৱালগী মতুং ইয়া খুদজা হাংতোক্ৰুবা হোংনবিয়ু। মদুগীদমক তোঙানবা অকনবা আইন অমা গুসিগী লৈজৰু থোনা লৈনা শেখীদু। ফত্ৰবা তৌৱিবা লমদমসিবু মুখংনবা হোংনবিৱা লমদমসিগী য়েৰুবা ওইৱিবা মীওইশিংবু কনখঙপিব।

লৈজৰু পীবা অনৌবা চহীগী পাউজেল

বীজয় মঙাং, ৰাংখৈ

ৱাৰিবা চহী ২০১৯ না লোয়খিবগা লোয়ননা অনৌবা চহী ২০২০ না অইংবা নীংথম মতমসিদা ইনা চিক্ৰা লাকপসিদা হৱাও নুংইবগা লোয়ননা লমদমসিদা লৈজৰু সাসন তৌৱিৱিবা শ্ৰী বিৱেননা লুচিংবীৱিবা লৈজৰু অসিদা য়াইফ পাউজেল পীজৰি। লৈজৰু লুচিংবা ওইবিৱিবা খুদিংমক অনা অয়েক য়াওবনা পুসি নুংশিংনা লমদমসিগী প্ৰজাশিংগী সেবা মতম লৈগা নোয়া তৌৱিবা গুনা ওইহুইং। লমদমসিগী প্ৰজা খুদিংবু নুশিংনা লোয়নবিদুনা লৈজৰু তৌৱিবি। অশাওবনা মাঙ থাৱগা, নাপলগা লোয়ননা লৈজৰু শাসন তৌৱিগনু। প্ৰজাশিংগী অশেংবা ৱাকং মতম পুন্মদা তাবিয়ু। মীপু ম খুদিংমত্ৰা লৈজৰু হক ফঙহনবিয়ু।

হায়জৰুবা মতমদি পুন্মক অৱেদনি, নমথাকনি। মীচং-সঙ্গ লৈজৰু পৈশা পায়জৰু লাইৱৰা মীওই অমতনা ফজত্ৰবা লৈজৰু ফ্ৰিম অমতগী কাৱৰা ফদে। মখল খুদিংমকী ফজত্ৰবা স্কীমশিং অসিগী কাৱৰদি পৈশা পায়বা অচৌ অশাংগা লোয়নবা অচৌ-অশাংগী ইয়ুং-মনুং মৱী-মতা শাট্গে-নাতিশিংগীদমক লৈজৰু হৌদোকপীবা স্কিমনি হায়বদা থেইনা লালগদবা মাদে। মৱমদি মীয়ামা লৈজৰু লুচিংবা ওইবিৱিবা ঐথোয় খুদিংমক্ৰা মতিক চাবা লুচিংবনি হায়না নীংজৰিবা শ্ৰী বিৱেননা অমুকতং কুপা য়েংশিনবিদুনা ... লৈজৰু পায়খংপীৱিবা ফজৰবা কাৱৰবা স্কিমশিং অসি ফংফম থোকপা মীওইশিংদা ফংফম হোংনবদা লৈজৰু মতেঃ মথৌ তাবশিংদা ফংফমবিয়ু।

মশক খংহৌনবা তুংগী মীৱোলনা মতম পুন্মদা শ্ৰুনা শোৱহৌনবা লমদমসিগী ইতিহাকী লমায়দা সনাগী ময়েক্ৰা ইদুনা লৈহৌনবগীদমক ইয়ৰমদ অসিগীদমক অঙগা থাঙা হোংনবীৱিসু।

ইন্দিয়াগী ফীবাননুদা তিনশিনখিবা শালবা চহী ৭০ অসিগী মনুংদা মখল মথেলগী লৈজৰু শাসন কয়গা লমদমসিদা হোং-হোংনবা পাল্লক্ৰে।

মীয়ামগী থোং মাল্লা চাওখংমীৱবা হোংনবিয়ু। লায়ৱৰা অতেন-অতা মীচং শঙ্গ লৈজৰু ৰাচং-ৱানোয়া হেজ্জদবা মীওইশিংগীসু লুচিংবা ওইবিয়ু। লৌইননা লাক্ৰদবা অনৌবা চহী অসিদা ইথক ইয়াং য়াল্লা পামজবা, হৱাও কুপ্ৰে চহী চুপ্তা তৌবা, শুবা নোয়া য়াল্লা তনবা, ৱাজাও য়াল্লা গাংবা পামজবা অফবা তৌৱিবা থাংগেপা হেতবা লমদমসিগী প্ৰজাশিংবু শুবা নোয়া কনবা ৰাজ গাঙনা খুদাবা লমদম অমা ওইহুইংবা হোংনবীৱিসু।

অহোংবা অওনবা কয়গা লমদমসিগী প্ৰজাশিংনা উৰকত্ৰে, থেংনত্ৰে। মীয়ামগী ইহৌ কয়গা নমথবা গুমত্ৰে। মীশি-মীনা কয়গা য়াওত্ৰে। মতমপুন্মদা লৈজৰু গুমদুনা লাক্ৰিবা গাঙনি। মতম মতমগী লৈজৰু গুমদবা অমতা শালবা চহী ৭০ অসিগী মনুংদা গুসি ফাওবদা লৈৱজ্ৰি। অদুবু লৈজৰু অমতনা পাংথোকপা গুমদবা য়াল্লা ঙ্কাইলিঙাই ওইবা -মালেকগী মীয়ামা খুবাক খুৱগা নোকনিংবা পোন্ধদবা নোকপসু নোক্ৰিবা অমথক হায়বা তাৱবিদি ইফ্ৰাল-জিৱি লম্ৰীদা লৈৱিবা থোংবালগুনা অমগী মথজা শাৱিবা থোংশিং অসিনা, শালবা চহী ৭০ অসিগী মনুংদা পানখিবা লৈজৰু অমতনা থোংবালগুনা তুৱেন মচাশিং অসিগী মথজা থোং অসি গুসি ফাওবা লৈজৰুপশিং কৈদৌদনা লৈৱি হায়বনে প্ৰজাশিংগী ৱাহংনি। মৱম অদুনা গুসি লৈজৰু লুচিংবা ওইবিৱিবা শ্ৰী বিৱেননা অৱৈবা পাল্ল শক্তি পুথোক্ৰুনা অথুবা মতমগী মনুংদা মমাঙ-মমাঙগী লৈজৰুনা থেদোক্ৰুনা থীৱল্লবা হৱা হেংবীৱল্লবা মীৱাইৱীৱা ইফ্ৰাল-জিৱি লম্ৰীদা লৈৱিবা থোং গুন্না তুৱেনশিং অসিগী মথজা লমদমসিগী মীয়ামগীদমক খনবিৱৰগা ঝাইদগী ফজৰা মপাংগল কনবা থোংশিং শাৱীযু। মীয়ামগী অগায়া অনিংবা থুংহনবিয়ু।

লমদমসিগী প্ৰজাশিংনা চহী ৩ ফাৱৱৰা শ্ৰী বিৱেননা লুচিংবা লৈজৰু অসিগী মতিক মগুন খঙবা হৌৱক্ৰে। মমাঙদা পানখিবা লৈজৰুপশিং অদুগা খেৰনবা কয়গা উৰক্ৰে। শ্ৰী বিৱেনগী নুপা থোকপা মৱিল লৈবা থৌনা ফবা মৱৈপাক নুশিবা, মীয়ামগীদমক কৰি কৱম তৌৱগা লমদমসিগী মীয়াম য়াইফনবা নুংইবা পুন্মক্ৰদগে হায়না খল্লগা পায়খংলকপা থবক খৌৱম কয়ামক্ৰম প্ৰজাশিংনা নোংমা নোংমগী ময়েক শেংনা উৰক্ৰি, লৈজৰুপশিগী লুচিংবা অমা ওইবিৱি চপ চাবা থৌদাং পাঙথোক্ৰুবা হোংনবি। অদুবু নাকল অমৱোমদা অশোয়বা অৱানবা কয়গা য়াওৱকতবা নতে। লৈজৰুপশিগা ফন-কমা হোংনববসু মীয়াম পুন্ম থোংমামনা চাওখংনবা ফজৰবা স্কীম কয়গা হৌদোকলবসু লাইৱিক লাইশু হৈৱৰা নহাৱোল কয়না মশানা হৈনজৰু শীনফম অদু লৈজৰু মতেঃ খৱা মীওই মীনেগী চেথেং ফংফমবিদুনা হোংনবিয়ু।

গুহাক লৈতনা ইফ্ৰাল-জিৱি লম্ৰীদা লৈৱিবা থোং য়াদে হায়বগী পাউসি তাবদা ইশা ইতোমতা ঙ্কাইবা হংগেইবা পোন্ধে। মৱম অদুনা গুসি লমদমসিবু লৈজৰু সাসন তৌৱিৱিবা মীয়ামপুন্ম থোং মাল্লা চাওখংনবা হোংবীৱিবা চীং-তম অমতা ওইনা পুনশিনবিদুনা অমতা ওইবগী ৱাখল্লোন পুৱীৱকপা গুনা ঐথোয় খুদিংমকী লুচিংবা ওইবিৱিবা ঙ্কাই খুন্জৰিবা শ্ৰী বিৱেননা অনৌবা চহী ২০২০না লাক্ৰপগা লোয়ননা ইফ্ৰাল-জিৱি লম্ৰীদা লৈৱিবা থোংবালগা মাল্লা তুৱেনশিং অসিগী মথজা অথুবা মতমগী মনুংদা থোংশিং শাৱীদুনা লমদমসিগী মীয়ামদা অনৌবা চহীগী খুদোল ওইনা পীৱিৱিসু। মীয়ামগী লুচিংবা ওইবগী চপ চাবা থৌদাং অদু পাংথোকপীদুনা শালবা চহী ৭০গী লৈজৰু খুদিংমকপু মায়থীবা পীদুনা লাকলবি থোংবালগুনা তুৱেন মচাশিং অসিগী থোংশিং অসি শাৱীদুনা অমুক্ৰা ময়াম পাংপা হায়বদো ওইবিয়ু।